

Skog Alnarp

Värdefull personlig rådgivning

Ida Wallin är ny skoglig doktor. Hennes avhandling handlar om skogliga beslutsprocesser ur ett samhällsvetenskapligt perspektiv.

En slutsats är att den personliga kontakten med betrodda rådgivare betyder väldigt mycket. Inte bara för själva rådgivningen

Ida Wallin disputerade vid Lantbruksuniversitetet i Alnarp den 17 februari. Titeln på avhandlingen är "Skogsbruket och dess styrning i Sverige – en fronetisk analys av sociala praktiker". Det handlar om beslutsprocesser i det svenska skogsbruket.

Sverige har en liberal skogslagstiftning där den enskilde skogsägaren har stor frihet men skogssektorn har också ett ansvar att leva upp till samhällets mål.

En central fråga är vad som formar besluten i skogsbruket. Tidigare studier har visat att det finns diskrepanser mellan individuella målbilder och hur det faktiska skogsbruket genomförs. Skillnaderna har tillskrivits rådgivning och andra skogliga tjänster som utförs av olika aktörer. Att förstå det sociala sammanhang vari skogliga beslut tas är väsentligt för såväl statliga myndigheter som ska förverkliga statens politik som för företag i skogsnäringen.

Genom djupgående intervjuer (den längsta varade sju timmar), möten med flera personer (workshops) och litteraturstudier har hon fått en bred bild av vad som

formar besluten. För att få helheten har Ida inte bara intervjuat skogsägare utan en bred grupp lokala aktörer, däribland rådgivare, virkesköpare, hembygdsföreningar, grannar, vänner, släktingar, stora skogsägare och små skogsägare.

En av de platser som varit med som fallstudieområde är Hallaryd utanför Älmhult. Fram växer en berättelse om skogsbruket i flera dimensioner. Inte oväntat finns det starka känslomässiga kopplingar till skogen, liksom ett starkt engagemang för landsbygden. Skogen kombineras med andra sysselsättningar och är en del av livsstilen, den engagerar och bidrar till att hålla ihop familjen. Många har egna tankar om både skogsbruk och hur landsbygden kan utvecklas. Vid intervjuerna blev de tillfrågade påtagligt glada över att få diskutera och lyfta fram sina visioner.

Besluten i skogsbruket formas genom sociala nätverk, kontakter med grannar, rådgivare och personer som byggt upp ett stort förtroende. I Hallaryd var det inte minst statens rådgivare på Skogs-

utan också för hur skogspolitiken kan implementeras.

En annan slutsats är att det inte är en självklarhet att stor frihet och en mångfald av individuella målbilder bland skogsägarna ger ett diversifierat skogsbruk.

styrelsens distriktskontor i Älmhult. Där har man en tradition av att skapa personliga relationer med skogsägarna och uppfattas av många som den enda neutrala rådgivaren som går att tillgå. Andra aktörer i området ansågs ha mer industriella intressen och gavs inte lika stort förtroende i skapandet av skogsbruksplaner till exempel. De dubbla rollerna, både virkesköpare och rådgivare, som spelas av vissa aktörer kan vara problematiskt för den enskilde rådgivaren att hantera och kan negativt påverka förtroendet för själva rådgivningen. Rådgivare, virkesköpare och skogsägare uppger att minskad tid ute i skogen

och för det personliga mötet negativt påverkar kvalitén i skogsbruket. En ökad användning av digitala karttjänster och kommunikationskanaler bidrar till denna utveckling.

En strategi för att uppnå de politiska målen i skogsbruket bör beakta den viktiga funktion som betrodda rådgivare kan ha i att skapa förtroende och möjligheter till förändring i samförstånd.

Den utveckling som noteras i studien i Hallaryd med minskad personlig kontakt och förtroende kan få negativa effekter på dessa möjligheter och nya strategier för att skapa förtroende mellan aktörer på olika nivåer i skogsbruket bör införas.

Kontaktpersoner

Ida Wallin, ida.wallin@slu.se tel r 040-415124

Handledare

Vilis Brukas, vilis.brukas@slu.se, tel 040-415198

Läs mer, googla på den engelska titeln:

Forest Management and Governance in Sweden

Redaktör nyhetsbrevet

Pär Fornling: par.fornling@slu.se